konna esimeheks. Viimase esindajana kaitsis ta Tartus 11—13. III 1917 peetud ülemaalisel omavalitsuse koosolekul ühes K. Pätsiga energiliselt kõigist Eesti osadest ühe omavalitsusliku ühiku loomise vajadust, asudes seisukohal, et Eesti ühe administratiivühikuna omab hoopis suuremat erikaalu kui mitmeks ühikuks jagatuna. Ka võttis ta osa Eestimaa ajutise omavalitsuse eelnõu väljatöötamisest ja kuulus delegatsiooni, kes selle eelnõu edasi andis Vene ajutisele valitsusele, kusjuures eelnõule kinnituse hankimisel kasulikuks osutusid S.-i isiklikud sidemed Venes võimule tõusnud vabameelse voolu esindajatega. Samal 1917. a. asus S. Tallinna ringkonnakohtu prokuröri kohale, valiti uuesti Tallinna linnavolikogu liikmeks äsjaasutatud radikaal-sotsialistliku erakonna (hiljemini tööerakond) poolt ja sai sept. alul Tallinna esindajana Ajutise Maanõukogu liikmeks. 11. X 1917 valiti ta A. Vallner'i (vt.) asemele Maanõukogu esimeheks. Ka käis ta sept. 1917 Maanõukogu ühe esindajana Kiievis föderatsiooni nõudvate Venemaa vähemusrahvuste kongressil. — Saksa okupatsiooni ajal kuulus S. Eesti Ajutisse Valitsusse, täites kohtuminister J. Vilmsi (vt.) kohuseid. Ta vangistati okupatsioonivõimude poolt 1918. a. suvel ja peeti mõni aeg kinni. Okupatsiooniaja lõppemise järel 1918. a. nov. uuendatud Ajutises Valitsuses oli S. esiti välisminister, siis 26. XI 1918 alates põllutööminister, täites J. Poska (vt.) äraolekul ka välisministri kohuseid. Põllutööministrina tuli S.-il veel enne Asutava Kogu kokkuastumist tegelikkude eluvajaduste sunnil asuda maareformi teostamisele. Ilmasõja ja revolutsiooni ajal kannatanud ja laokile jäänud mõisais, mis olid omanikkude poolt maha jäetud, puudus viljaseeme ja tarvilik inventar, kuna jälle mitmel pool kohal asuvad omanikud meelega laastasid mõisamajapidamist ja müüsid inventari. Põllundusliku produktsiooni kindlustamise huvides võttis S. mõisate söötijäämise ja laastamise vastu energilised abinõud tarvitusele. 27. XI 1918 Ajutise Maanõukogu poolt vastuvõetud määrustega seati mõisamajandused vallanõukogude kontrollkomisjonide järelevalve alla. 17. XII 1918 Ajutise Valitsuse poolt kinnitatud määruste alusel võttis S. ligi 400 pea- ja karjamõisat korratu majapidamise või laastamise pärast põllutööministeeriumi hoolekandele, kusjuures osa neist mõisaist tükeldati ja lühiajalise rendi alusel anti kasutamiseks mõisatöölistele ja kohalikule maatarahvale. Sellega juhiti juba Vabadussõja ajal hulk suurmajapidamisi maal otseste harijate kätte, vähendati raskeis sõjaoludes hädaohtlikku sotsiaalset pinevust ja kasvatati laiades massides usku rajatava Eesti vabariigi vastu. Asutava Kogu ajajärgul moodustas S. 1919. a. mais töö- ja rahvaerakonna ning sotsiaaldemokraatide esindajaist valitsuse, milles ta ise oli pea- ja sõjaministriks. S.-i valitsuse ajale langeb hädaohtlik landesvääri episood (vt. Laidoner, v. d. Goltz) ja esimene rahuläbirääkimiskatse enamlastega Pihkvas sept. 1919 (vt. Poska, Birk). 1919. a. sügisel kutsus rahvaerakond, kes ei pooldanud maareformi teostamist niivõrra radikaalsel kujul, kui teised koalitsioonis asuvad parteid seda soovisid, oma esindajad S.-i valitsusest ära. 10. X 1919 võeti võrdlemisi radikaalne (vt. Pool) maaseadus siiski tööerakonna ja sotsiaaldemokraatide häältega Asutavas Kogus vastu. Maareform aitas maa andmisega harijate kätte tunduvalt vähendada maanälga, avas kohased võimalused rahva tööjõu rakendamiseks, võttis Eesti riigisse vaenlikult suhtuvalt aadlilt selle senise mõjuvõimu ja osutus seetõttu esmajärgulise tulundusliku ja politilise tähtsusega vahendiks Eesti riigi loomisel. 1919. a. nov. astus S.-i kabinett peaasjalikult toitlus- ja küttekriisi läbi tekkinud raskuste tõttu tagasi, aset andes J. Tõnisson'i (vt.) esimesele valitsusele. 1920. a. lõpul oli S välisministriks A. Piibu (vt.) kabinetis ja asus jaan. — nov. 1921 I Riigikogu esimehe kohal. S. on olnud Asutava Kogu, I, II ja III Riigikogu liige ja agarasti teotsenud, m. s. esimehena, mitmes (rahanduse-, välis-, üldj. t.) komisjonis. Ka on ta Eesti parimaid parlamendi-kõnemehi, välja paistes oma kaine loogilisuse ja mõtteselgusega. Erilist tähelepanu äratas S.-i esinemine II Riigikogus dets. 1923, mil ta avalikuks tegi, et rahaminister G. Vestel (vt.) ilma Riigikogu teadmata oli riigikassa kulla- ja välisvaluuta-tagavarad paigutanud jooksvale arvele Eesti Panka, kus need suurelt osalt valuutalaenuna välja anti või ära müüdi. Selle küsimuse harutamisel Riigikogus võeti vastu otsus, et edaspidi riigi kulla- ja valuuta-tagavarade tarvitamine peab sündima Riigikogu nõusolekul. Tööerakond, kelle ettepanek rahaministrile umbusaldust avaldada läbi ei läinud, kutsus selle järel oma esindajad K. Pätsi valitsusest ära. Kui juba 1923. a. tulunduselus tekkinud raskused kestvalt passiivse kaubandusbilansi, eelmiste aa. krediidi-inflatsiooni ja 1923. a. viljaikalduse mõjul 1924. a. arenesid täielikuks kriisiks, andis viimase poolt põhjustatud ärevas õhkkonnas K. Pätsi valitsus märtsis 1924 aset Fr. Akel'i (vt.) omale. Olles selles esiti välis- ja 13. V 1924 peale rahaministriks algatas S. n. n. uue tulunduspolitika, mille sihiks oli päästa oma kursis tugevasti langevat Eesti marka. Mais 1924 tunnustas II Riigikogu S.-i poolt esitatud saneerimiskava vastuvõetavaks. Järgnevate kuude jooksul viis S. mitmete abinõude kaudu riigimajanduse seisukohalt tar-